

Stołeczne Centrum
Wspierania Organizacji
Pozarządowych

System wsparcia dla warszawskich NGO

warszawa.ngo.pl

WEBINARIUM

10

ZASAD KORZYSTANIA ZE ZDJĘĆ OSÓB ZGODNIE Z PRAWEM

ekspertka: **Małgorzata Sudoł**

prowadząca: Dorota Kostowska

Czy wykorzystujecie zdjęcia innych osób w swojej działalności?

- A. tak
- B. nie
- C. nigdy się nad tym nie zastanawiałem/-am
- D. nie wiem

napiszcie na czacie

„WIZERUNEK” ...

Wizerunek to rozpoznawalna podobizna danej osoby (czyli np. zdjęcie/fotografia).

Wizerunek danej osoby podlega **ochronie prawnej.**

pixabay.com, CC0 Public Domain

„WIZERUNEK” ...

Wizerunek jest chroniony przepisami:

- _ kodeksu cywilnego,
- _ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

OCHRONA PRAWNA WIZERUNKU

Ochrona prawna oznacza, że konieczne jest spełnienie **określonych warunków** w celu rozpowszechniania wizerunku.

DZISIAJ NASZYM CELEM JEST...

...zdobycie
i uporządkowanie wiedzy
na temat korzystania
z fotografii i wykorzystania
wizerunku osób w pracy
organizacji pozarządowej.

pixabay.com, CC0 Public Domain

Gdzie najczęściej Twoja organizacja zamieszcza zdjęcia innych osób?

- A. publikacje
- B. plakaty, ulotki
- C. strona www
- D. media społecznościowe
- E. inne, jakie?

napiszcie na czacie

ROZPOWSZECHNIANIE WIZERUNKU

Rozpowszechnianie wizerunku to udostępnianie go publicznie nieokreślonemu kręgowi osób, które mogą mieć do niego dostęp (zamieszczenie w Internecie, ekspozycja na plakatach, w książce, ulotce itp.).

ROZPOWSZECHNIANIE...

Rozpowszechnianiem może być także **prezentacja wizerunku zamkniętemu kręgowi osób**, np. na konferencji czy uroczystości.

pixabay.com, CC0 Public Domain

UWAGA! Ważne, że nie jest to użytek ściśle prywatny, jak będzie np. w przypadku „tapety” na prywatnym komputerze w naszym domu.

1

Rozpowszechnianie wizerunku osoby wymaga jej zgody (poza przewidzianymi w prawie wyjątkami).

Tylko ściśle prywatne wykorzystanie wizerunku

(np. w domu, gdzie tylko my mamy dostęp) – nie jest rozpowszechnianiem wizerunku i nie podlega opisanym dalej zasadom.

pixabay.com, CC0 Public Domain

ROZPOWSZECHNIANIE WIZERUNKU BEZ ZEZWOLENIA:

- _użytek ściśle prywatny, **2**
- _pozujący otrzymał zapłatę (umowa), **3**
- _rozpowszechniany jest wizerunek osoby **4**
powszechnie znanej, jeśli zdjęcie wykonano
w związku z pełnieniem przez nią funkcji
publicznych, w szczególności politycznych,
społecznych, zawodowych.

UMOWA ZA POZOWANIE:

_ otrzymanie zapłaty za pozowanie – należy udokumentować przekazanie zapłaty oraz określić jednoznacznie i udokumentować zakres zezwolenia, za które pozujący otrzymał zapłatę,

_ najbezpieczniejsza jest umowa pisemna.

pixabay.com, CC0 Public Domain

UMOWA ZA POZOWANIE – WAŻNE:

- _ staranny i dokładny opis planowanego zakresu wykorzystania wizerunku (np. na plakatach),
- _ określenie czasu rozpowszechniania (czyli aktywnej dystrybucji czyjejs podobizny),
- _ ewentualnie określenie obowiązków związanych z wycofaniem wizerunku (usunięcie ze strony www, zdjęcie plakatów).

ROZPOWSZECHNIANIE WIZERUNKU BEZ ZEZWOLENIA cd.:

Postać człowieka jest „**szczegółem całości**”, np. zdjęcie z manifestacji, publicznej imprezy. **5**

UWAGA! Przepis zezwala na korzystanie ze zdjęć reporterskich, dokumentujących wydarzenia, bez poszukiwania uczestników wydarzeń i uzyskiwania indywidualnych zezwoleń.

pixabay.com, CC0 Public Domain

CO OZNACZA, ŻE CZŁOWIEK JEST „SZCZEGÓŁEM CAŁOŚCI”:

Nie da się jednoznacznie wskazać, jaki rozmiar portretu jest „bezpieczny” i nie wymaga zezwolenia osoby, której wizerunek przedstawia.

Uwaga! Zaleca się zachowanie ostrożności w każdej sytuacji, kiedy zdjęcie nie przedstawia tłumu osób.

pixabay.com, CC0 Public Domain

ZDJĘCIA Z IMPREZ „W MNIEJSZYM GRONIE”

Zezwolenia wymaga rozpowszechnianie zdjęć z imprezy gwiazdkowej z dziećmi, pikników, bali itd.

Zgodę w imieniu osób niepełnoletnich wydaje opiekun prawny tej osoby (najczęściej: rodzic).

pixabay.com, CC0 Public Domain

WIZERUNEK OSÓB ZNANYCH – KIEDY BEZ ZEZWOLENIA:

Można rozpowszechniać **wizerunek osoby powszechnie znanej** bez zezwolenia, jeżeli zdjęcie wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych. **6**

Uwaga! Wystarcza znajomość „lokalna” (np. relacja z wizyty organizacji u burmistrza).

pixabay.com, CC0 Public Domain

Na spotkanie z młodzieżą przybywa znany dziennikarz. Co robisz?

- A. Nie mogę rozpowszechniać zdjęć dziennikarza ze spotkania bez jego zgody, gdyż nie pełni w tym momencie funkcji publicznej. Dziennikarz przybywa w ramach akcji „spotkanie z ciekawym człowiekiem” opowiedzieć o swoim zawodzie.

- B. Mogę rozpowszechniać zdjęcia dziennikarza ze spotkania, gdyż jest powszechnie znaną osobą.

napiszcie na czacie

WIZERUNEK OSÓB ZNANYCH

Wizerunek zawsze musi być rozpowszechniany w związku z pełnieniem przez daną osobę **funkcji publicznych i ściśle w związku z nimi.**

PRZYKŁAD: Spotkanie młodzieży ze znanym dziennikarzem nie jest pełnieniem przez niego „swojej funkcji publicznej”, dziennikarz bierze udział w akcji „spotkanie z ciekawym człowiekiem”.

pixabay.com, CC0 Public Domain

FORMA ZEZWOLENIA

Zezwolenie powinno mieć – dla bezpieczeństwa – **formę pisemną lub tzw. dokumentową** (która pojawiła się w Polsce 8 września 2016 r.), czyli:

- _ sms,
- _ e-mail,
- _ film z nagraniem udzieleniem zgody.

<http://www.freeimages.com/photo/499079>

ZEZWOLENIE OKREŚLA:

- _ kto go udziela, komu,
- _ w jakim zakresie (np. na plakaty, na stronę www),
- _ na jaki okres (lub bezterminowo),
- _ czy za udzieloną zgodę wypłacono wynagrodzenie, a jeśli tak, to w jakiej kwocie.

7

Warto dopisać, czy otrzymaną zgodę możemy przenosić na inne podmioty tak, aby i one mogły używać wizerunku.

COFNIĘCIE ZEZWOLENIA

Cofnięcie zgody, jeśli dana osoba nie otrzymała wynagrodzenia za pozowanie, jest w zasadzie wiążące i musimy wizerunek wycofać (np. usunąć ze strony www organizacji).

Jeśli jednak dana osoba wiedziała, że wydrukujemy 1000 kalendarzy z jej zdjęciem, to powinna zapłacić odszkodowanie w wysokości poniesionej przez nas szkody.

COFNIĘCIE ZEZWOLENIA – FORMA

Przy odpłatnym zezwoleniu – wiąże strony umowa i póki tak jest, póty zezwolenia cofnąć nie można.

Osoba, która wiedziała, że wydrukujemy 1000 kalendarzy z jej zdjęciem i otrzymała za to wynagrodzenie, nie może cofnąć zezwolenia.

**ZA CHWILĘ RYSUJEMY
NA BIAŁEJ TABLICY**

WIZERUNEK „Z INTERNETU”

Fakt, że wizerunek danej osoby jest dostępny w Internecie nie oznacza, że możemy nim dowolnie rozporządzać.

8

Poza tzw. darmowymi stockami, gdzie zgromadzono fotografie/filmy, nie ma żadnej możliwości wykorzystania wizerunku tylko dlatego, że jest dostępny w Internecie.

źródło: ngo.pl

WIZERUNEK „Z INTERNETU”

Należy dokładnie **zapoznać się z regulaminem, licencją** lub zastrzeżeniami prawnymi na stronie zawierającej darmowe zdjęcia.

Często bezpłatnie korzystać można tylko **do prywatnego użytku** (hobby), a organizacja musi zapłacić, np. jeśli chce skorzystanie z fotografii nie do działalności statutowej.

pixabay.com, CC0 Public Domain

PRAWA AUTORSKIE DO FOTOGRAFII

Poza zgodą na rozpowszechnianie wizerunku należy posiadać prawo rozporządzania tą fotografią (ale też filmem, portretem) od autora.

Oznacza to **konieczność zawarcia**

9

umowy sprzedaży praw autorskich lub umowy licencji z twórcą (fotografem, malarzem itd.) albo z osobą, która te prawa nabyła od twórcy.

**Prawa autorskie do zdjęć/filmów
wygasają i trzeba szukać
spadkobierców, żeby móc z nich
legalnie skorzystać – kiedy od
śmierci fotografa/autora upłynęło:**

- A. 50 lat
- B. 70 lat
- C. 99 lat

napiszcie na czacie

PRAWA AUTORSKIE DO FOTOGRAFII

Jeśli nie są to zdjęcia/filmy archiwalne (tj. od śmierci fotografa nie upłynęło 70 lat), to prawa autorskie do nich nie wygasły – posiada je fotograf lub jego spadkobiercy.

10

Publikacja zdjęcia wymaga oznaczenia zdjęcia imieniem, nazwiskiem autora (pseudonimem) lub publikacji anonimowej, jeśli tak zastrzegł autor.

GUS. fot. Tomasz Kaczor, ngo.pl

sesja pytań i odpowiedzi

ZAPRASZAM DO KONTAKTU

Małgorzata Sudoł

poradnik.ngo.pl/prawo-autorskie

pytania: info@ngo.pl

przeczytaj także w ngo.pl:

[Zdjęcia osób. Jak nie narażać się na kłopoty](#)

[Fotograf musi zgodzić się na użycie zdjęć](#)

**Stołeczne Centrum
Wspierania Organizacji
Pozarządowych**

Projekt współfinansuje m.st. Warszawa

*Projekt „Stołeczne Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych”
jest współfinansowany przez Miasto Stołeczne Warszawa.*

warszawa.ngo.pl